

BFJR sak nr. 692

Rådets medlemmer:

Thor Olaf Askjer (leder), Erlend Bygnes, Svein-Dag Karlstad, Samuel Skrunes, Frank Ivar Andersen, Siri Dalheim, Ottar F. Egset, Johanna Lohne Rongved, Tom Chr Eide og Erik Titlestad Monsen.

1. INNLEDNING

Saken gjelder tvist om forståelsen av begrepet «*el-punkt*» i forbindelse med enhetspris for mengdeavregning.

Sakens parter er Totalentreprenør (TE) og Totalunderentreprenør (TUE). Kontrakten ble opprinnelig inngått mellom Totalentreprenør A og Totalunderentreprenør. Totalentreprenør A er senere innfusjonert i Totalentreprenør.

Rådet er bedt om å gi en oppmannsavgjørelse.

2. SAKSBEHANDLINGEN FOR BFJR

Rådet er blitt bedt om å ta stilling til definisjonen av begrepet «*el-punkt*» i den aktuelle kontrakten mellom partene. Uenigheten er knyttet til om begrepet «*el-punkt*» skal forstås som inkludert trekkerør og fibotopper og være relatert til antallet bokser for el-uttak eller det skal forstås som summen av antall bokser og antall fibotopper. Subsidiært fremføres påstand om at det er omfanget trekkerør som skal danne grunnlag for avregningen. Partene er enige i at trekkerør mellom bokser og fibotopper inngår i definisjonen. Definisjonsavklaringen påvirker mengdeberegningen som skal legges til grunn for vederlagsberegning av opsjoner.

Videre er BFJR bedt om å ta stilling til om Totalentreprenør har akseptert grunnlaget for fakturert omfang fra Totalunderentreprenør ved å betale faktura basert på TUE sin forståelse av definisjonen og/eller som følge av passivitet til EM21.

Begge parter har gitt to partsinnlegg til saken.

Saken ble sluttbehandlet i rådsmøte 7. april 2025, og har sirkulert blant rådets medlemmer i etterkant før den ble sendt ut 25. april 2025.

3. SAKENS FAKTISKE SIDE

TUE og TE inngikk 24. januar 2022 avtale om totalunderentreprise i henhold til NS 8417 med TEs spesielle bestemmelser. Avtalen omfattet at TUE skulle levere og montere betongelementer til boligprosjektet X der TE var totalentreprenør.

Kontraktens gyldighetsrekkefølge innebærer, ved motstrid, at møtereferat fra avklaringsmøte og dernest TUE sitt tilbud, gjelder foran TE sine spesielle kontraktsbestemmelser og tilbudsgrunnlag.

Det er i kontraktens punkt 7, om Regnings, tilleggs- og endringsarbeider, henvist til satser som fremgår av avklaringsmøtereferat.

Avklaringsmøte ble gjennomført 12. januar 2022. Der fremgår det under oppsettet over avklaringer:

«Trekkerør med bokser i betongvegger 800 kr/pkt + LPS. Pris justeres ved større antall.»

I TUE sitt tilbud fremgår av opsjonsoppsett datert 10. november 2021 under «opsjoner» en enhetspris på kr. 829,-/punkt for «*el-punkter*». Pris er angitt eks. mva.

TUE varslet 31. oktober 2022 i EM21 om «kontraktsmessig avvik» i form av «innstøpte el-rør i medhold av kontrakt» for bygg A, B, J og D. Faktura ble utstedt samme dag i henhold til oppgitt antall «*el-punkter*» i EM21 med enhetspris kr 829,- eks. mva.

EM 21 ble 22. februar 2023 oppdatert (rev. A og B) til også å omfatte bygg I, K, E, F og H. I varslene er det angitt et antall «*el-punkt*» pr. bygg og samlet - og enhetspris/totalpris basert på tilbudets liste over opsjoner med kr 829,-/punkt eks. mva. Rådet oppfatter at omfanget utført tilknyttet bygg I, K, E, F og H ble fakturert sammen med sluttoppgjøret.

El-punkter i henhold til EM21 for hus A, B, J og D (faktura 12979) ble betalt ved forfall 15. desember 2022.

4. TUE SIN SAKSFREMSTILLING OG ANFØRSLER

TUE fremfører at deres forståelse av definisjonen «*el-punkt*», men tilhørende enhetspris, omfatter alle el-bokser og fibotopper som må monteres i betongelementene. Basert på denne definisjonen har TUE fremsatt et krav på totalt kr 6 357 600,- eks. mva for 7669 stk. punkter.

Subsidiært fremholder TUE at det er antall trekkerør mellom el-punkter og fibotopper som skal danne grunnlaget for avregningen med angitt enhetspris for «*el-punkt*».

TUE fremfører videre at avregningen av antall el-punkter innebærer en endring som det skal godtgjøres for, og at endringen er varslet i EM21.

Når det gjelder forståelse av kontrakten fremfører TUE at hovedregelen er at ordlyd i kontrakten skal tolkes objektivt, men at begrepet «*el-punkt*» i seg selv ikke er entydig. Videre er det TUEs oppfatning at begrepet er entydig når det benyttes i en kontrakt

om betongelementer. TUE fremfører at det er en omforent bransje-definisjon som tilsier at «*el-punkt*» omfatter både el-bokser og fibotopper. Dette i motsetning til el.installatøren som kun forholder seg til el-uttak som et elektrisk punkt. TUE refererer både til andre leverandører og andre kontrakter med TE for å understøtte denne forståelsen.

TUE mener at «*el-punkt*» må tolkes i lys av leveransens karakter, og at konteksten bekrefter at innstøping av fibotopper må telle som en enhet og omfattes av enhetsprisen for «*el-punkt*». Det må legges til grunn partenes berettigede forventning på avtaletidspunktet. Det er et faktum at innstøpte el-punkter er arbeidskrevende i betongelementer og videre at det er like mye arbeid med en fibotopp som en el-boks.

TUE anfører at de på kontraktstidspunktet ikke hadde noe grunnlag for å vurdere omfanget og løsninger knyttet til føringsveier for el-installasjoner som var ønsket innstøpt i betongelementene. Normalt er omfanget begrenset som følge av kostnadene og kompleksiteten med å legge slike installasjoner i betongelementene og ikke i lettvegger. TUE hadde således heller ikke grunnlag for å vite om en el-boks ville ha en eller mange tilhørende fibotopper med tilhørende tekkerør. Når arbeidet med nøyaktig prosjektering av posisjon og tilhørende utmåling og montasje er like omfattende for en fibotopp som en el-boks er TUE av den oppfatning at definisjonen på «*el-punkt*» må omfatte både el-bokser og fibotopper og ikke kun antall el-bokser når det, som her, gjelder en betongelementleveranse.

TUE er også av den oppfatning at deres syn understøttes av den klargjøring som er inntatt i kontraktsmøtoreferatet i form av teksten «*trekkerør med bokser i betongvegger*». TUE mener at TE burde forstå at «*el-punkt*» omfattet alle punkter det måtte trekkes rør til og at det er klargjørende at teksten tar utgangspunkt i at det er trekkerørene som er det førende utgangspunkt der det må anses som et punkt enten dette er en el-boks eller en fibotopp. TUEs subsidiære påstand tar da også utgangspunkt i forståelsen av møtoreferatets tekst der TUE fremfører at antallet punkt tar utgangspunkt i antall trekkerør i den inntatte tekstformuleringen.

TUE tilbakeviser videre TE sin påstand om at TE ikke har bestilt fibotopper eller gitt instruks for bruk av innfestingsutstyr. TUE er av den oppfatning at dette entydig fremgår av det underlaget TE har gitt som underlag for TUEs produksjonstegninger at fibotopper skal benyttes og hvilke trekkerør og bokser som skal brukes. TE er ansvarlig for dette underlaget.

TUE fremfører at TE generelt, som erfaren entreprenør, burde være kjent med det store arbeidsomfanget som tilligger et hvert punkt/endeavslutning på trekkerør uavhengig av om det er en boks eller fibotopp og at TUE sitt syn også underbygges av at andre betongelementleverandører har tilsvarende priser på tilsvarende eller lignende måter. TUE viser også til at TE burde være kjent med at også fibotopper regnes som punkt fra et annet felles prosjekt der dette var et tema.

TUE fremfører at TE sin adferd etter avtaleinngåelsen også må tillegges vekt i tilknytning til avtaletolkningen på definisjonen av «*el-punkt*» og viser i denne sammenheng til at utbetaling ble foretatt på forfallsdato for EM21 sitt krav for byggene A, B, J og D (faktura 12979).

Videre fremfører TUE at innsigelser først ble gjort av TE i forbindelse med sluttoppgjøret. TUE er av den oppfatning at dette understøtter TUE sin berettigede forventning om at det var enighet om forståelse av begrepet «*el-punkt*». TE var ansvarlig for prosjekteringsunderlaget og burde reagert om de var uenige i de oppsettene som ble fremsatt av TUE. TUE er også uenig med TE i forhold til deres påstand om at det i EM21 datert 31. oktober 2022 ikke forelå noe grunnlag for å komme med innsigelser. Etter TUE s oppfatning var det ingen nye opplysninger i revidert krav 22. mars 2023 utover at flere bygg var inntatt. TE hadde selv grunnlaget med hensyn til antall, fra sitt eget underlag og kravets størrelse var også av et slik omfang at man burde forventet tilbakemelding om det ble avdekket mangler ved dokumentasjonen. Manglende innsigelse fra TE sin side på kravet fremsatt 31. oktober 2022 mener TUE fratok TUE muligheten til å kreve arbeidene oppgjort etter regning og at TE som følge av utbetaling av faktura 12979 og passivitet har akseptert TUEs definisjon av «*el-punkt*».

TUE nedlegger følgende påstand:

1. Punkter med mellomliggende innstøpte el-rør i prefabrikerte vegger avregnes i henhold til enhetspris for el-punkter på kr 829,- m i tilbudet.
2. Subsidiært nedlegges det påstand om at innstøpte el-rør i prefabrikerte vegger avregnes i henhold til enhetspris for el-punkter.
3. TUE tilkjennes sakskostnadene.

5. TE SIN SAKSFREMSTILLING OG ANFØRLSER

TE bestrider TUE sitt syn og er av den oppfatning at fibotopper ikke utgjør et el-punkt i henhold til kontrakten. TE er av den oppfatning at fibotopper er innfestningsutstyr for trekkerør og følgelig er omfattet og inkludert i enhetsprisen TUE har gitt per «*el-punkt*».

TE er av den oppfatning at opsjonslistens oppgitte enhetspris for «*el-punkt*» skal avregnes basert på antall el-bokser tilknyttet elektriske punkter som lys, brytere og stikkontakter. TE mener dette utgjør totalt 3145 punkter til en total sum på kr 2 607 205,- eks. mva.

TE bestrider også at de har akseptert fibotopper som egne el-punkter ved å betale faktura 12979 angjeldende bygg A, B, J og D. Det fremføres at fakturaen ikke hadde noen opplysninger om at den også omfattet fibotopper som egne el-punkter og det henvises til at NS 8417 pkt. 28.1 andre avsnitt, som angir at betaling av en faktura ikke innebærer godkjennelse av grunnlaget eller kravets størrelse.

På kontraktstidspunktet forelå ikke detaljert elektroprosjektering. Dette var, etter TE sin oppfatning, grunnlaget for at TUE tilbudte mengderegulerbar pris for «*el-punkter*» på kr 829,-/punkt eks. mva. – og videre at dette også ble fulgt opp i avklaringsmøtet 12. januar 2022 med den presiserende teksten:

«Trekkerør med bokser i betongvegger 800 kr/pkt + LPS. Pris justeres ved større antall.»

TE fremfører at deres oppfatning var at opsjonen og tilbudet fra TUE omfattet alle nødvendige arbeider for å tilrettelegge for el-punkter i leilighetene, og at det skulle betales en fast pris per el-punkt i leilighetene.

TE fremfører videre at det ikke fremkom av tilbud fra TUE at innfestningsutstyr for trekkerør inni betongelementveggene utgjorde egne el-punkt. TE er av den oppfatning at dette heller ikke er noen naturlig forståelse av ordlyden og at TE sitt syn også understøttes av TUE sin egen argumentasjon der TUE konsekvent skiller mellom veggbokser/el-bokser og fibotopper og der også TUE selv har fremført at den naturlige forståelsen av ordlyden «*el-punkt*» er et uttak for strøm. TE hevder at TUE ingen steder benevner fibotopper som bokser slik angitt i referat fra avklaringsmøtet.

Til TUEs subsidiære påstand der det bærende elementet for forståelsen av «*el-punkt*» er antall trekkerør, finner TE ikke at TUE har ført argumentasjon for. Og videre at påstanden ikke er i tråd med TUEs tidligere standpunkt og krav.

Fibotopper er innfestningsutstyr og TE er av den oppfatning at TUE sto fritt til valg av slike, at TE kun har stilt krav til punkt og punktplassering og heller ikke har hatt noen grunnlag fra TUE til å forstå at innfestningsutstyr som fibotopper skulle regnes som egne el-punkter. TE fremfører at det i så fall ville være TUE som måtte har klargjort slike forhold i sitt tilbud.

TE avviser TUEs påstand om at det var TE som ga føringer for, og i sitt grunnlag viste, utførelse med fibotopper. Til TUE sin påstand opplyser TE at RIE tidlig opprettet kontakt med TUE basert på IFC modellen og detaljene til produksjonstegningene. TE fremfører at den første versjonen av produksjonstegningene ikke viser fibotopper og at RIE opplyser at det var TUE som ønsket å benytte fibotopper som da ble integrert i senere versjoner av produksjonstegningene fra RIE.

TE avviser TUE sin påstand om at TE først ved sluttoppgjør fremsatte innsigelser med hensyn til mengdeberegningene av «*el-punkter*». TE fremholder at man alt 27. februar 2023 ba om mengdekontroll etter å ha mottatt oppdatert varsel EM21 den 22. februar 2023 og at man først fikk tilbakemelding på denne forespørselen to måneder senere. Den etterfølgende dialogen avklarte det faktiske grunnlaget for TUE sitt krav der fibotopper utgjorde ca. 60% av det totale antallet punkter man krevde vederlag for. TE bestred dette og fremførte at man ikke hadde bestilt fibotopper. TE er av den oppfatning at det fremgår av mail fra TUE den 18. januar 2024 at partene var enige om å utsette diskusjonen til sluttoppgjøret og at det således ikke medfører riktighet at TE først har fremsatt innsigelser i forbindelse med sluttoppgjøret.

TE bemerker også at TUE har fremsatt at vederlagsjusteringene for el-punkter er en endring. Dette er TE prinsipielt uenig i. Mengdejustering er ingen endring i henhold til NS 8417 pkt. 31.1, fjerde avsnitt.

TE fremholder at kontrakter mellom profesjonelle parter som utgangspunkt skal tolkes objektivt der kontraktens ordlyd må tillegges stor vekt og der den part som hevder noe annet vil ha bevisbyrden. TE er av den oppfatning at den naturlige forståelsen av begrepet «*el-punkt*» peker på arbeidet som er nødvendig for å ha et elektrisk punkt – typisk stikkontakt eller lysbryter – i de prefabrikkerte elementene til

leilighetene. Etter TE sin oppfatning er det ikke naturlig å forstå innfestningsutstyr for trekkerør, som fibotopper, som et el-punkt.

Videre fremholder TE at det er TUE som selv har utformet tilbudet på den aktuelle opsjonsytelsen og som da må bære risikoen for uklarheten.

TE bestrider TUE sin påstand om at det finnes en etablert bransjepraksis som understøtter TUE sitt syn og fremholder videre at TUE sine referanser til kontrakten mellom partene på et annet prosjekt ikke medfører riktighet – og for øvrig heller ikke er relevant opp mot den konkrete ordlyd og forståelse av den angjeldende kontrakten.

TE legger ned følgende påstand:

1. Fibotopp utgjør ikke et eget el-punkt etter kontrakten. Denne ytelsen er inkludert i opsjonsprisen for el-punkt.
2. TE har ikke akseptert fibotopp som eget el-punkt ved å betale faktura nr. 12979.
3. TUE dekker kostnadene til oppmannen/BFJR.

6. RÅDETS VURDERING

Saken gjelder spørsmål om TUE har krav på fullt vederlag i henhold til EM21 basert på en avregning av *“el-punkter”* som omfatter både el-uttak, blant annet stikkontakter og lysbrytere, og innstøpte fibotopper, som er innfestingsutstyr for trekkerør i vegg.

TUE har prinsipalt anført at tilbudsteksten *“el-punkter”* omfatter ikke bare el-uttak, men også fibotopper. Det blir i denne sammenhengen bl.a. vist til referat fra avklaringsmøte 12. januar 2022, der leveransen av tilbudets *“el-punkter”* ble angitt slik: *“Trekkerør med bokser i betongvegger 800 kr/pkt + LPS. Pris justeres ved større antall.”* Subsidiært gjør TUE gjeldende at TE har akseptert EM21 som følge av at TE 15. desember 2022 betalte faktura datert 31. oktober 2022 relatert til EM21.

Til tross for nevnte prinsipale anførsel har TUE i EM21 angitt *“kontraktsmessig avvik”* i form av *“innstøpte rør i medhold av kontrakt”*. Det fremstår uklart for Rådet hva den angivelige endringen går ut på, og derfor hva endringsmeldingen spesifikt gjelder. Enhetsprisen angitt i EM21, kr. 829, er lik enhetsprisen i TUE sitt tilbud. I avklaringsmøtet 12. januar 2022 ble det som allerede nevnt presisert at pris skulle justeres ved større antall. Derfor er det nærliggende å anta at angivelig endring verken gjaldt enhetspris eller antall el-uttak eller fibotopper. Den spesifikke endringen synes da å måtte være *“innstøpte rør”*. På den annen side er det i TUE sitt første innlegg pekt på at partene er enige om at *“el-rør mellom el-bokser og til fibotopper er inkludert i enhetsprisen”*. Følgelig er det vanskelig for Rådet å ha en klar oppfatning av hvilken endring EM21 gjelder. Partene har i sine innlegg ikke gått nærmere inn på dette spørsmålet, og Rådet legger til grunn at EM21 i realiteten fremstår som et avregningsoppsett over antall punkter, og ikke en egentlig endringsmelding. Under enhver omstendighet anser Rådet seg kompetent til å avsi en oppmannsavgjørelse uten hensyn til nevnte uklarhet.

Det første sentrale spørsmålet er om tilbudsteksten “*el-punkter*” sett i sammenheng med nevnte referat fra avklaringsmøtet 12. januar 2022, riktig tolket inkluderer el-uttak og fibotopper, eller om kontrakten på dette punktet *kun* omfatter el-uttak. TUE har gjort gjeldende et ytterligere alternativ, nemlig at antall trekkerør mellom el-uttak og fibotopper utgjør grunnlaget for beregning av antall “*el-punkter*”.

Den naturlige språklige forståelsen av uttrykket “*el-punkter*” er etter Rådets oppfatning el-uttak. TUE synes ikke å bestride en slik forståelse, ettersom TUE i sitt innlegg peker på at det “[f]or en elektro-entreprise vil man gjerne forstå ‘el-punkt’ som et uttak for elektrisk strøm”.

TUE gjør gjeldende at uttrykket må tillegges en annen naturlig språklig forståelse i en leveranse av betong-elementer, og peker i denne sammenheng på at den prisrelevante egenskapen i slike tilfeller er enheten som må støpes inn i elementet. Rådet er ikke uenig i synspunktet om prisrelevant egenskap, men Rådet kan ikke se at det har blitt dokumentert en særskilt fag-terminologisk betydning av uttrykket “*el-punkter*”.

Spørsmålet blir videre om formuleringen “*Trekkerør med bokser i betongvegger 800 kr/pkt + LPS*” medfører at uttrykket “*el-punkter*” må forstås i strid med en naturlig språklig forståelse av uttrykket. Slik Rådet ser det, medfører ikke teksten i referatet fra avklaringsmøtet nevneverdig avklaring. Teksten *kan* forstås som uttrykk for at det skal betales for alle “*bokser i betongvegg*”. Teksten *kan også* forstås som en presisering av hva som inngår i hvert enkelt “pkt”. *Et tredje tolkningsalternativ* er at det skal betales per trekkerør.

Hensett til at formuleringen må ses i lys av tilbudsteksten “*el-punkter*”, og det i formuleringen blir vist til “*pkt*”, mener Rådet at det er mest nærliggende å forstå formuleringen som en presisering av hva som inngår i hvert enkelt el-punkt. Under enhver omstendighet er formuleringen såpass uklar at Rådet ikke finner å kunne vektlegge den i retning av en innskrenkende eller utvidende fortolkning av uttrykket “*el-punkter*”.

At TUE i EM21 har angitt “*kontraktsmessig avvik*” i form av “*innstøpte rør i medhold av kontrakt*”, kan være en indikasjon på at heller ikke TUE hadde en klar oppfatning av hvordan referatet fra avklaringsmøtet skulle forstås. Endringsmeldingen synes å referere til betaling for innstøpte rør, men samtidig blir det angitt i endringsmeldingen at det skal avregnes med kr. 829 “*pr punkt*”. I dette ligger at det heller ikke av endringsmeldingen fremgår klart at et “*punkt*” eller et “*el-punkt*” er noe annet enn det som følger av en naturlig språklig forståelse, nemlig at “*el-punkt*” er en referanse til el-uttak.

Det følger av det foregående at verken avklaringsmøtet eller EM21 på en tilstrekkelig tydelig måte rokker ved den naturlige forståelsen av uttrykket “*el-punkt*”. En annen omstendighet som kan være relevant for tolkningen, er det faktum at TE, 15. desember 2022, betalte fakturaen relatert til EM21 uten innsigelser (faktura 12979), herunder uten å be om mengdekontroll. Spørsmålet er om TUE med rimelighet kunne gå ut fra at TE ved å betale fakturaen ga uttrykk for en spesifikk forståelse av kontrakten. Rådet finner det klart at TUE ikke kan vise til en slik rimelig grunn. Det

sentrale momentet i denne sammenheng er at TUE heller ikke i EM21 presiserte og avklarte at fibotopper ble regnet som “*el-punkter*”. I mangel av slik avklaring, ga EM21 ikke grunnlag for TE til å reise innsigelser basert på at fibotopper ble regnet som “*el-punkter*”. Slik Rådet ser det, burde TUE i EM21 ha presisert at den spesifikke endringen gjaldt nettopp det forhold at TUE krevde betaling også for innstøpte fibotopper.

På grunnlag av det foregående konkluderer Rådet med at “*el-punkter*” må forstås som el-uttak, og at innstøpte fibotopper inngår i enhetsprisen for “*el-punkter*”.

Det neste spørsmålet er om TE sin betaling 15. desember 2022 av faktura knyttet til EM21 uten innsigelser, har rettslig betydning for omfanget av TE sin betalingsplikt.

Rådet er av den oppfatning at betalingen *i seg selv* ikke kan tillegges rettslig betydning for betalingsforpliktelsens omfang. Her viser Rådet til NS 8417 punkt 28.1. Det fremgår av bestemmelsens første avsnitt at TE er forpliktet til å betale fakturaer innen 28 dager etter mottak av faktura, med mindre annet er avtalt. Rådet legger til grunn at annet ikke var avtalt i tilknytning til fakturaen relatert til EM21 som TE betalte 15. desember 2022.

Av NS 8417 pkt. 28.1 annet avsnitt fremgår at betaling av faktura ikke innebærer godkjenning av grunnlaget for fakturaen eller kravets størrelse. Det følger av dette at TE sin betaling av fakturaen ikke *i seg selv* kan anses som aksept av grunnlaget for fakturaen.

Et spørsmål i forlengelsen av dette, foranlediget av TUE sine anførsler, er om TE ved å betale nevnte faktura, har blitt avtalerettslig bundet til å betale også for innstøpte fibotopper.

Ovenfor har Rådet omtalt betydningen av TE sin betaling som et moment ved tolkningen av kontrakten (partenes etterfølgende opptreden). Hvorvidt TE ved sin betaling har blitt avtalerettslig bundet til å betale også for innstøpte fibotopper, beror på en vurdering av om betalingen ga TUE rimelig grunn til å tro at TE aksepterte å betale for fibotoppene, jf. Rt. 2001 s. 1288. Denne vurderingen blir tilsvarende vurderingen Rådet har foretatt ovenfor av betalingens betydning som tolkningsmoment. Konklusjonen blir derfor at TE ikke har blitt avtalerettslig bundet som følge av betaling av fakturaen.

TUE har også anført at de ved inngåelse av kontrakten ikke har hatt grunnlag for å oppfatte det store omfanget/arbeidet som ville oppstå på elementleveransen knyttet til føringsveger for el-anleggene, og videre at TUE også har blitt instruert i å bruke fibotopper via TE sin prosjektering. BFJR ser heller ikke at disse anførselene kan føre frem. Rådet oppfatter at TUE har blitt forespurt om løsninger og hatt mulighet til å få tilpasset detaljer i el-prosjekteringen. Rådet er videre av den oppfatning at dersom det skulle være slik at TUE mente at underlaget man mottok fra TE knyttet til føringsvegger og bokser for el-anleggene var avvikende i forhold til det TUE hadde grunn til å tro, og det TUE mente inngikk i den gitte el-punkt prisen, så måtte man ha varslet om dette konkret som endring. Rådet ser ikke at slik varsel er gitt i tråd med standardens krav.

7. HONORAR

TUE har tapt saken i sin helhet. Hovedregelen er da at TUE dekker Rådets honorar, og Rådet ser ikke grunnlag for å gjøre unntak fra det. Rådet fastsetter sitt honorar til 60 000,- eks. mva, som dekkes av TUE i sin helhet.

8. RÅDETS KONKLUSJON

TE frifinnes for kravene saken gjelder.

TUE betaler Rådets honorar med kroner 60.000,- med tillegg av mva.